

SŁOWO WSTĘPNE

Według metodologii ekokrytycznej każdy albo prawie każdy tekst można przeczytać w sposób ekologicznie zaangażowany, ponieważ każdy tekst, świadomie lub implicytnie, opowiada o relacji pomiędzy człowiekiem a naturą. Ekokrytyka to sposób odczytu dzieła, który wysuwa na pierwszy plan kwestię relacji pomiędzy istotami ludzkimi a ich środowiskiem naturalnym. Chcielibyśmy Państwa zaprosić do lektury numeru naszego czasopisma, który poświęcony jest szeroko rozumianej literaturze podejmującej temat świata przyrody.

Dominika Budzanowska w swoim artykule poświęconym powieści *Lato Tove Jansson* opisuje niemal malarsko kreśloną przyrodę jako w zasadzie głównego bohatera dzieła. Skandynawska pisarka, znana przede wszystkim jako „mama Muminków”, jest też autorką powieści przeznaczonych dla dorosłych. W czasy antyczne przenosi czytelnika tekst Edyty Gryksy-Pająk, w którym badaczka pochyla się nad relacją pomiędzy ludźmi a zwierzętami w poemacie *Cynegetica* Gracjusza Faliskusa. Okazuje się, że już w starożytności mamy liczne dowody potwierdzające okazywanie zwierzętom – takim jak pies czy koń – szacunku za ich wierność i miłość do człowieka. O świecie przyrody w reportażach Ryszarda Kapuścińskiego pisze Wojciech Kusiak. W utworach mistrza reportażu, w szeroko pojętym świecie, natura stanowiła istotny element sceny, na której dokonują się spotkania międzyludzkie. Łukasz Łopata interpretuje zwierzęta w twórczości Tadeusza Konwickiego jako towarzyszy ziemskiej wędrówki człowieka. U autora *Małej apokalipsy* psy i koty posiadają własne osobowości, są targane emocjami, przypominają ludzkich bohaterów – tak jak oni doświadczają trudów egzystencji. Katarzyna Węgorowska omawia wątki ekologiczne przyrodniczego albumu Niny Grzelak *Poznajemy*

SŁOWO WSTĘPNE

las. Artykuł sytuuje się na pograniczu dwóch dyscyplin filologicznych: literaturoznawstwa i językoznawstwa, a charakteryzowane w nim środki językowe wydatnie służą kształtowaniu postaw ekologicznych.

W numerze znajdują się również interpretacje innych problemów współczesnej humanistyki. Tatiana Krynicka prezentuje sakralny sposób odczytania *Dwóch świętych* Aleksandra Krupina. Tekst Pawła Stangreta stanowi refleksję nad perspektywą etyczną wystąpień awangardowych.

W dziale recenzji i szkiców Jerzy Sikora omawia dwa zbiory tekstów krytycznoliterackich: *Osobowość i poetykę* Wiesława Pawła Szymańskiego oraz *Słoneczne gospodarstwo* Jana Tomkowskiego. Anna Zarębska opisuje w swoim tekście motyw buntu w polskiej literaturze. W numerze znajdują Państwo również rozmowę, jaką przeprowadził z ks. Rafałem Pastwą Wojciech Kudyba.

Zapraszamy do lektury.

Redaktorzy tematyczni
dr hab. Joanna Zajkowska
dr Łukasz Kucharczyk